

Kontokki
Niskajärvi
(Nischkosero)
Huovinen

Vuoden 1890 rippikirjassa esiintyvät **Kontokin kunnan Niskajärven kylän** asukkaiden sukunimet ja niiden suomenkieliset vastineet, mm. **Huovinen 5 henkilöä.**¹

1.1.3.3. Huovinen Poavila Jyrinpoika	Kuj.H.3.	1
Huovinen Ksenja Poavilantyttö	Kuj.H.3.1.	2
Huovinen Timo Poavilanpoika	Kuj.H.3.2.	2
Galaktiovova Moarie Poavilantyttö	Kuj.H.3.3.	2
Riikonen Jeli Poavilantyttö	Kuj.H.3.4.	2
Huovinen Ksenja Poavilantyttö	Kuj.H.3.5.	3
Karhunen Anni Poavilantyttö	Kuj.H.3.6.	4
Lesonen Olka Poavilantyttö	Kuj.H.3.7.	4
Huovinen Sirkei Poavilanpoika	Kuj.H.3.8.	5
Moilanen Iro Sirkeintyttö	Kuj.H.3.8.1.	5
Stepanova Anni Sirkeintyttö	Kuj.H.3.8.2.	6
Huovinen Olga Sirkeintyttö	Kuj.H.3.8.3.	6
Samoilova Senja Sirkeintyttö	Kuj.H.3.8.4.	6
Huovinen Santeri Sirkeinpoika	Kuj.H.3.8.5.	7
Huovinen Viktori Sirkeinpoika	Kuj.H.3.8.6.	7
Huovinen Lauri Sirkeinpoika	Kuj.H.3.8.7.	7
-----		7

Niskajärvi

Poavila

1.1.3.3. Huovinen Poavila Jyrinpoika

Kuj.H.3.

(Poavila Jegorovits Huovisen)

Synt. 1848, Kuivajärvi

Puoliso: 1.3.1.1. Pappinen Iro Tarassintyttö

Nij.P.1.

(Irina Tarasovna Popova)

Synt. 25.05.1850, Niskajärvi

Kuollut 05.05.1933

Vihitty: 02.06.1875

Lapset: Ksenja, Timo, Moarie, Jeli, Ksenja, Anni, Olka ja Sirkei

Tarassiella ja Annilla oli vain yksi tyttö, **Iro** jonka myötä Tarassien taloon tuli kotivävy, **Poavila Jyrinpoika Huovinen** Kuhmon Huosiesvaarasta. Vävyn mukaan taloa ruvettiin kusumaan Poavilaksi. Poavilalla ja Irolla oli yksi poika ja viisi tyttöä.²

III.1. Tarasa Ossipovitsilla ja Anna Maksimovnalla oli yksi tytär Irina. **Irina Tarasovna** (25.05.1850-05.05.1933) vihittiin avioliittoon 02.06.1875 entisen Suomen kansalaisen niskajärveläisen talonpojan **Poavila (Pavla) Jegorovits Huovisen** (1848-) kanssa. Paavila Huovinen oli syntynyt Suomussalmen Kuivajärvellä. Hän oli Huovisten kantavanhempien Toarie ja Lari Huovisen vanhimman pojan Iivanan jälkeläisiä. Poavilan isä oli Iivanan poika Jyrki (04.10.1824-). Poavila muutti veljensä Andrein (Ontrei) kanssa 12.09.1870 Kuhmon Huosiesvaaralle, ja sieltä Niskajärvelle päätyen Tarasa Ossipovitsin taloon kotivävyksi. Vävyn mukaan taloa ruvettiin kutsumaan Poavilaksi.

Irina ja Poavila Huovisella oli seitsemän yhteistä lasta. Irinalla oli myös naimisiin mennessä ennen avioliittoa syntynyt tytär.³

Huovinen Ksenja Poavilantyttö**Kuj.H.3.1.**

Synt. 23.01.1874, Niskajärvi
Kuollut 03.05.1877, Niskajärvi

IV.1. **Ksenja** synt. 23.01.1874 ja kastettiin 25.02.1874. Ksenja kuoli 03.05.1877 kolmen vuoden ikäisenä vilustumiseen.⁴

Huovinen Timo Poavilanpoika**Kuj.H.3.2.**

Synt. 16.01.1877, Niskajärvi
Kuollut 03.05.1877, Niskajärvi

IV.2. Ensimmäinen yhteisistä lapsista oli poika, joka syntyi 16.01.1877 ja sai kasteessa 02.04.1877 nimen **Timofei**. Timofei kuoli 03.05.1877 vajaan neljän kuukauden ikäisenä samana päivänä sisarensa Ksenjan kanssa vilustumiseen. Heidät haudattiin Niskajärven hautausmaalle 06.05.1877.⁵

Ponkalahti**Galaktiovova Moarie Poavilantyttö****Kuj.H.3.3.**

(Moarie Huovinen)
Synt. 27.03.1880, Niskajärvi
Kuollut 1970, Louhi

Puoliso: Kalaktionov Mihkei Prokonpoika**Pon.K.1.3.**

(Mihei Prohorov Galaktionov)
Synt. 23.11.1867, Ponkalahti
Kuollut 20.05.1925, Ponkalahti
Lapset: Jaakko, Arto, Antti, Vasseli, Ivan, Jyrki, Irina, Simo ja Anni.

Moarie, joka meni naimisiin Ponkalahteen.⁶

IV.3. **Maria Poavilant** syntyi 27.03.1880 Niskajärvellä. Kastetilaisuus oli 18.06.1880. Maria avioitui aikanaan ponkalahtelaisen **Mihkei Kalaktionovin** kanssa, joka oli syntynyt 23.11.1867. Kansainvälisen sodan aikana Mihkei muutti kolmen poikansa ja kolmen veljensä kanssa Suomeen. Hän palasi kuitenkin takaisin Ponkalahteen perheensä luo kahden poikansa kanssa. Vanhin pojista Antti ja Mihkein veljet jäivät Suomeen. Maria kuoli 1970 Louhella. Hänen miehensä Mihkei kuoli jo 20.05.1925 Ponkalahtella.⁷

Ponkalahteen jäivät silloin äitini sedät **Prokkosen Mihhein** ja Grigorei. Edellisellä oli kaksi poikaa, Iohva ja Simana, jälkimmäisellä poika Teppana.⁸

Miinoa**Riikonen Jeli Poavilantyttö****Kuj.H.3.4.**

(Jeli Huovinen)
Synt. 20.05.1884, Niskajärvi
Kuollut 10.03.1968, Jyskyjärvi

Puoliso: Riikonen Vasili Jaakonpoika**Min.R.1.3.**

(Vasili Jakovljevits Grigorjev)
Miinoa
Lapset: Irina

Jeli.⁹

IV.4. **Jelena Poavilantr.** synt. 20.05.1884 ja kastettu 15.08.1884 Niskajärvellä. Hän avioitui aikanaan **Grigorjev Vasili Jakovljevits** nimisen miehen kanssa Miinoaan. Äitini Anna lähti ottotyöksi Jelenalle, mutta ei viihtynyt Miinoassa ja palasi Suomeen ennen rajan sulkeutumista. Jelena vangittiin Stalinin vainojen aikana 04.11.1937. Jelena kärsi kahdeksan vuoden tuomion. Hänet rehabilitoitiin eli hänen maineensa puhdistettiin 25.04.1959. Vapauduttuaan hän oli todennut: ”Kahdeksan vuotta istuin suotta”. Jelena vietti viimeiset vuotensa vapauttamisen jälkeen ensin Uhtualla ja sitten Jyskyjärvellä, jossa hän kuoli 10.03.1968. Hänet on myös haudattu Jyskyjärvelle. Jelenan mies vangittiin jo vuonna 1934. Jelena oli tavannut hänet kerran vankileirillä. Hänen myöhemmistä vaiheistaan ei ole tietoa. Hänen sanotaan kuolleen vankileirillä. Jelenalla ja hänen miehellään oli yksi tytär.

V.41. Irina, joka oli myös vangittu. Hän kuoli joskus sodan aikana.¹⁰

Hietajärvi

Huovinen Ksenja Poavilantyttö

Kuj.H.3.5.

(Oksenie Huovinen)

Synt. 20.01.1887, Niskajärvi

Kuollut 19.06.1980, Hietajärvi

Puoliso: 1.4.4.2. Huovisen Iivana Ohvonpoika

Hij.H.2.

(Parta-Iivanan)

Synt. 24.04.1881, Hietajärvi

Kuoli 04.02.1962, Hietajärvi

Vihitty: 29.10.1906 Kontokki

Lapset: Johannes, Anna, Olga, Maria, Irina, Sanni, Jussi, Paavo ja Vilho.

Tyttäristä **Oksenien** >>ryösti>> **Ohvo Huovisen Iivana** Hietajärveen (tästä harvinaisesta morsiammenryöstöstä on kerrottu Hietajärven luvussa).¹¹

IV.5. **Ksenja Poavilantr.** synt. 20.01.1887. ja kastettiin 10.02.1887 Niskajärvellä. Suomessa kirkonkirjoihin on merkitty hänen syntymäajakseen 15.01.1887. Ortodoksinen kirkko noudatti Suomessa vuoteen 1920 asti juliaanista ajanlaskua ja siirtyi vasta ko. vuoden jälkeen gregoriaaniseen kalenteriin, jota luterilainen kirkko oli noudattanut vuodesta 1753 lähtien. 1800-luvulla näiden kahden ajanlaskun ero oli 12 päivää. Tämä ei riitä tässä tapauksessa selitykseksi, koska syntymäpäivien välillä on eroa vain viisi päivää.

Ksenja oli sisaruksista ainut, joka avioitui Suomeen. Hänet vihittiin Kontokissa 29.10.1906 hietajärveläisen **Johannes (Ivan) Huovisen** (s.24.04.1881) kanssa. Johannes kaappasi tytön, johon oli mieltynyt, tämän häistä. Tämä ”neidon ryöstö” herätti aikoinaan suurta huomiota Karjalan laulumaille. Se olisi luku sinänsä, mutta vaatii oman kirjoituksensa. Ksenja ja Johannes olivat kolmannet serkukset. Vienan Karjalassa avioliitot oli kielletty ensimmäisten ja toisten serkusten kesken. Ksenja ja Johannes asuivat Suomussalmen Yli-Vuokin Hietajärvellä kuolemaansa saakka. Johannes kuoli 04.02.1962 ja Ksenja 19.06.1980.¹²

TIETOKANTA: NAARKDIGI ----- TIETUE: 11547

Signum: 6659: 3

Nauhapaikka: B 0000 - 0729

Kesto: 0.3

Kopiotiedot:

Kieli: karjala

Pitäjä: Kontokki

Kylä: Hietajärvi

Alue:

Kielenopas: **Huovinen, o.s. Paulovna, Senja**

Sukupuoli: n

Syntymäaika: 15.1.1887

Ikä:

Syntymäpaikka: Kontokki, Niskajärvi

Elämänvaiheet: Elänyt 17-vuotiaasta Suomussalmen Hietajärvässä.
NAuhoitusaika : 13.11.1966
Nauhoituspaikka: Suomussalmi, Hietajärvi, Heikki Huovinen
Haastattelija: Virtaranta, Pertti.¹³

TIETOKANTA: NAARKDIGI ----- TIETUE: 12009

Signum: 6963: 1

Nauhapaikka: A 0000 - 0495

Kesto: 0.2

Kopiotiedot:

Kieli: karjala

Pitäjä: Kontokki

Kylä: Hietajärvi

Alue:

Kielenopas: **Huovinen, o.s. Paulovna, Senja**

Sukupuoli: n

Syntymäaika: 15.1.1887

Ikä:

Syntymäpaikka: Kontokki, Niskajärvi

Elämänvaiheet: Elänyt 17-vuotiaasta Suomussalmen Hietajärvässä.

NAuhoitusaika: 7.8.1967

Nauhoituspaikka: Suomussalmi, Hietajärvi, Heikki Huovinen

Haastattelija: Virtaranta, Helmi.¹⁴

Vuokinsalmi Talo 16

Kammarinvaara

Karhunen Anni Poavilantyttö

Kuj.H.3.6.

(Anni Huovinen)

Synt. 03.02.1891, Niskajärvi

Kuollut 1969, Uhtua

Puoliso: 1.4.5.3. Karhunen Iivana Jaakonpoika

Hij.H.3.

(aik. Huovinen)

Synt. 1888 Hietajärvi

Kuollut 10.02.1938, Karhumäki

Lapset: Palaga, Iro, Sergei ja Maikki

Anni, joka miehensä Hietajärven **Iivana Huovisen** kanssa asui Vuokinsalmen Kammarinvaaran Sirkeissä.¹⁵

Kammarinvaaralla asui myöhemmin (kartassa n:o 16) Sirkein ottopojkana **Iivana Joakonpoika Huovini** (synt. 1888 Hietajärvässä), joka oli nainut Niskajärvestä **Poavila Jyrinpoika Huovisen** tyttären **Annin**.¹⁶

Iivana (synt. 1888), jonka vaimo oli Niskajärvestä **Poavilan Anni** (synt. 1890, Hietajärven Oksenie Huovisen sisar), eli Vuokinsalmen Kammarinvaaralla.¹⁷

IV.6. **Anna Poavilantr.** synt. 03.02.1891 ja kastettu 10.02.1891 Niskajärvellä, Avioitui hietajärveläisen **Ivan Huovisen** (s. 1888) kanssa. Sergei Karhunen Vuokinsalmelta otti Iivanan ottopojakseen ja **Ivan muutti sukunimensä Karhuseksi**. Ivan oli ammatiltan kirvesmies. Anna ja Ivan asuivat Hietajärven vastarannalla Vuokinsalmen Kammarinvaaralla. Anna kuoli vuonna 1969 Uhtualla. Ivan vangittiin Stalinin vainojen aikana vuonna 1937 ja ammuttiin 10.02.1938. Hänet on – viimeisten tietojen mukaan – kuten monet tuhannet muut suomalaiset ja karjalaiset kohtalotoverit haudattu Karhumäen Sandormohin multiin.¹⁸

Niskajärvi

Lesonen Olka Poavilantyttö

Kuj.H.3.7.

(Olga Huovinen)

Synt. 30.06.1897, Niskajärvi

Kuollut 1983, Luusalmi

Puoliso: Lesosen Iivanan Hovatanpoika

Vej.L.9.3.3.

Synt. 1893, Niskajärvi

Kuollut 1937

Lapset: Sergei, Paro, Jeli, Palaga, Veera, Venla, ja kaksoset Helmi ja Anni.

Iivana (nai Iro ja Poavila Huovisen tyttären **Olkan**, josta edellä).¹⁹

Olka, joka oli naimisissa kotikylässään **Hovatta Lesosen Iivanan** kanssa. Myöhemmin Olka on muuttanut Luusalmeen, jossa edelleen elää.²⁰

IV.7. **Olga Poavilantr.** synt. 30.06.1897 ja kastettu 28.12.1887. Avioitui niskajärveläisen **Iivana Hovatanpk. Lesosen** (s.1893 k.1937) kanssa. Iivanan isä, Hovatta Lesonen oli kuuluisa karhunkaataja ja metsästäjä. Olga kuoli 1983 Luusalmella.²¹

Huovinen Sirkei Poavilanpoika

Kuj.H.3.8.

Synt. n. 1895, Niskajärvi Poavila

1 Puoliso: Saavin Tomna Riiontyttö

Saj.S.4.4.

Synt. 1896, Saarijärvi

Kuollut 1923

Lapset: Iro, Anni ja Olga

2 Puoliso: Huovinen Moarie Miikkulantyttö

Kuj.H.4.2.

Synt. 1896, Kuivajärvi

Kuollut 1943

Lapset: Senja, Santeri, Viktor ja Lauri

16/3 Kortti n:o 3. Huovinen Sergei 27 v. Kontokki.

16/3 Kortti n:o 3. Huovinen Maria 25 v. Kontokki.

16/3 Kortti n:o 3. Huovinen Iro 6 v. Kontokki.

16/3 Kortti n:o 3. Huovinen Anni 4 v. Kontokki.²²

Poika **Sirkei** nai ensin Saarijärvestä **Riion Tomnan**, ja kun Tomna kuoli, niin vielä samana vuonna Sirkei nai **Miikkulan tytön Moarien** Kuivajärvestä.²³

Moarie eli Manu (synt. 1895) oli **Poavilan Sirkein** toinen vaimo Niskajärvessä (Sirkein ensimmäinen akka oli ollut **Riion Tomna** Saarijärvestä).²⁴

IV.8. **Sergei Poavilanp.** Syntymätietoja ei löytynyt perheen yhteydestä. Olisikko niin, että Sergei olisi sittenkin Tarasan ja Sofian yhteinen lapsi syntynyt 1889. Sofian lapsi syntyi kaksi kuukautta ennen Tarasan ja Sofian vihkimistä. Sergei olisi sitten varttunut sisarpuolensa Irinan ja hänen miehensä Poavilan perheessä. Toisesta vaimosta Sofiasta en ole sanut mitään tietoja suvun elossa olevilta omaisilta.

Sergei Pavlovits asui kotikylässään Niskajärvellä siihen asti kun kylä hävitettiin. Sergei Pavlovits avioitui kaksi kertaa. Ensimmäinen vaimo oli **Riion Tomna** Karjalan Saarijärveltä s. 1896, k.1923 synnytykseen. Toinen vaimo oli **Nikolai Huovisen tytär Maria (Moarie)** Suomussalmen Kuivajärveltä s. 1896. Vangittu 1937, kuollut 1943.²⁵

Jyskyjärvi

Moilanen Iro Sirkeintyttö

Kuj.H.3.8.1.

(Iro Huovinen)

Synt. 1916, Niskajärvi

Kuollut 1998, Jyskyjärvi

Puoliso: Moilanen Viktor
Ylä-Lapukka

Lap.M.

V.81. **Iro** synt. 1916, kuollut 1998 Jyskyjärvellä. Oli naimisissa **Viktor Moilasan** kanssa. Lapsia kaksi.²⁶

Jyskyjärvi

Stepanova Anni Sirkeintyttö

Kuj.H.3.8.2.

(Anni Huovinen)

Synt. 01.12.1919, Niskajärvi

Kuollut 05.07.1993 Jyskyjärvi

Puoliso: Stepanov Leontie Mitreinpoika

Jyj.S.

(Leonti Dmitrijevitš Stepanov)

Synt. 12.09.1914

Kuollut 05.12.1961

Lapset: Viktor

V.82. **Anni** synt. 01.12.1919, kuollut 05.07.1993 Jyskyjärvellä. Oli naimisissa **Leontie Mitreinp. Stepanovin** kanssa. Yksi tytär, poika kuollut.²⁷

Leonti Dmitrijevitš Stepanov s. 12.9.1914, k. 5.12.1961.

Anna Sergejevna Stepanova s. 1.12.1919, k. 5.7.1993.

Viktor Leontjevitš Stepanov s. 26.8.1951, k. 26.8.1977.²⁸

Linnoitustöissä työskenteli myös **Anni Sirkeintytär Huovinen**, joka oli soutajana Santerin veneessä. Myöhemmin Anni meni naimisiin Jyskyjärven kyläneuvoston puheenjohtajan **Leonti Dimitrijevitš Stepanovin** kanssa, joka oli palelluttanut Suomen sodassa jalkansa niin pahasti, että se täytyi amputoida.

Leonti Stepanov kuoli 60- tai 70-luvulla. Leskeksi jäänyt Anni asuu Jyskyjärvellä, sairastelee. Kaiken lisäksi hänen poikansa kuoli tapaturmaisesti: ollessaan traktorinkuljettajana meni pelastamaan liejuun juuttunutta autoa. Siihen peruutti vielä toinen traktori ja Annin poika jäi puristukseen auton ja taraktorin väliin.²⁹

Sortavala

Huovinen Olga Sirkeintyttö

Kuj.H.3.8.3.

Synt. 1923, Niskajärvi

Kuollut 1967, Sortavala

V.83. **Olga** synt. 1923. Asui sodan jälkeen Sortavalassa, jossa työskenteli Punaisen Ristin palveluksessa. Hän kuoli Sortavalassa 1967.³⁰

Uhtua

Samoilova Senja Sirkeintyttö

Kuj.H.3.8.4.

(Senja Huovinen)

Synt. 15.01.1927, Niskajärvi

Puoliso: Johannes Samoilov

Synt. 28.06.1926

Kuollut 15.11.1993

V.84. **Senja** synt. 15.01.1927. Puoliso **Johannes Samoilova** (28.6.1926-15.11.1993). Senja asuu Uhtualla. Lapsia kaksi poikaa.³¹

Huovinen Santeri Sirkeinpoika

Synt. 1929, Niskajärvi

Kuollut 23.12.1936

Kuj.H.3.8.5.

V.85. **Santeri** synt. 1929, kuoli 7-vuotiaana 23.12.1936.³²

Huovinen Viktori Sirkeinpoika

Synt. 1931, Niskajärvi

Kuollut 1970

Kuj.H.3.8.6.

V.86. **Viktori** synt. 1931, kuollut 1970.³³

Huovinen Lauri Sirkeinpoika

Synt. 1936, Niskajärvi

Kuj.H.3.8.7.

V.87. **Lauri** synt. 1936. Oli vuoden vanha kun äiti vangittiin. Annettu kasvatiksi äidin sukulaisille.³⁴

Lähdeluettelo:

¹ Julku Kyösti. 1996. Rajamailla III, s. 110.

² Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 204.

³ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

⁴ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

⁵ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

⁶ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 204.

⁷ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

⁸ Karjala Heimo n:o 5-6/1990, s. 94.

⁹ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 204.

¹⁰ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

¹¹ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 204.

¹² Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

¹³ Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nauhoitearkiston tietokanta.

¹⁴ Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nauhoitearkiston tietokanta.

¹⁵ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 204.

¹⁶ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 194.

¹⁷ Virtaranta, Pertti 1978: Vienan kylä kiertämässä, s. 112.

¹⁸ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

¹⁹ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 207.

²⁰ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 204.

²¹ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

²² Luettelo: Vienan Karjalan pakolaisista jotka ovat saaneet Valtion pakolaisavustuskeskuksen Suomussalmen varastosta avustusta 1/4-22 jakelussa à 15 p:än anoks.

²³ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 204.

²⁴ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 62.

²⁵ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

²⁶ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

²⁷ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

²⁸ Hautamuistomerkki Jyskyjärven hautausmaalla

²⁹ Rugojev, Jaakko. Alajärven miehiä ajan mylleryksessä, Carelia n:o 3/1990, s. 161.

³⁰ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

³¹ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

³² Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

³³ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.

³⁴ Pusin, Sirkka. Espoo 06.07.2003.